

Valentina GRABOVSKAYA

muzeograf, Casa-Muzeu A. Pușkin, Chișinău

ORCID: 0009-0004-2399-1940

Email: tnelav-8002@mail.ru

OPT FAȚETE ALE ARHITECTURII LUI ALEXANDER BERNARDAZZI

Eight facets of the architecture of Alexander Bernardazzi

Scopul comunicării este de a atrage atenția asupra unor elemente ale clădirilor arhitecturale din Chișinău ale celebrului arhitect Alexander Bernardazzi, asociate cu ideile francmasoneriei. În mare parte datorită lui Bernardazzi, Chișinăul a fost numit „mândră capitală a Basarabiei”. Numele lui Alexander Bernardazzi este trecut printre cei mai faimoși constructori ai așa-numitul „Mare Templu al lui Solomon” (cum ar fi Thomas Sandby, Sir John Soane, Samuel Pepys Cockerell și alții). Presa basarabeană scria despre Bernardazzi: „Era un idealist tipic, care crede în triumful celor mai înalte principii ale vieții – iubirea, bunătatea și frumusețea.” Se știe că în anii 1820 a funcționat la Chișinău

o loja masonică multinațională „Ovidiu, 25”, numită la propunerea lui A.S. Pușkin, conform cercetătorului român G. Bezviconi. Interesant de remarcat că în expoziția Casei-Muzeu Chișinău a A.S. Pușkin prezintă un atribut masonic misterios - o coloană octogonală (care amintește de unele elemente arhitecturale ale lui Bernardazzi) cu imagini ale semnelor zodiacale, reprezentând poate un fel de calendar. Autorul s-a bazat pe lucrările lui G. Bezikonny, A. Pypin și alții.